Ч. 160 (954). Львів, четвер 18. липня 1918. Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3.)

Чорносотенне муравлище.

Київ 14. липня.

День 8. липня як ніякий другий з днів нарад „всеукраїнського“ собора зясував і розрізнив тих, що стоять „одеснуюі ошуюю“. На протязі сего дня відограли ся численні бурливі сутички між ватагою чорносотенних помазаників з оборонцями гідности й чести України.

Передовсім день сей начав ся виключенем із складу собора 60 осіб, між ними 37 укр. священиків. Відтак говорено про тимчасову висшу церковну управу на Україні. Перший забрав голос Евлогій, уважаючи, що автономія, покладена в основу проєкта була вирішена комісією орґанїзаційною і не пора над нею на сім місці розводити ся. Годі — каже з фарисейським видом — одним рухом пірвати довговічну звязь з російською церквою...

Проти проєкта виступає д. Чернявський.

Як ви признаєте — говорить — українську течію, а сидите на укр. церковному соборі, то сього проєкта приняти вам не вільно!

Бесідник замічає, що самостійна Україна вирішить сама форму церковної влади.

З черги декількома влучними чертами змалював бесідник образ положеня Українців на соборі.

Большевики — каже — дали нам добру школу! — Ти Українець? — Так! — Ставай під розстріл! Тепер Українців на соборі вчать. — Хто Українець? — Я!! — Прошу! (рух рукою в сторону дверий) І його — викидають.

Евлогій: — Не викидають, тільки собор ухвалює виключити. (Шум, голосні сміхи).

Після ще деяких диких випадів з боку Евлогія, забирає слово міністер ісповідань проф. Зіньківський: Соборяни не зрозуміли (чи не хотіли зрозуміти? — Ред.) становища правительства і тому необхідно говорити ще раз про взаїмні відносини церкви і держави. Правительство не мішає ся в учительське посланництво церкви; но церква не може бути позадержавною і держава не може віддати права суверенности. Відмежити церковні течії від нецерковних є річю самої церкви і перевести се легко. Вітшні, нецерковні течії недопустимі в інтересі самої церкви. Нецерковною течією явлеть ся виключене членів церковної ради.

Централїстична течія собора не може бути піддержана правительством. А проєкт висшої церковної влади на Україні проникнений саме тою течією і автономія укр. церкви стає тимсамим в незвичайній мірі зависима від патріярха. Звязь з патріярхом може бути тільки духовною, зависимости-ж укр. церкви від патріярха, правительство не може допустити.

Затверджене патріярхом митрополита київського і епархіяльних епископів — се безсумнівні признаки грубої зависимости.

Так само правительство не може згодити ся на трьох-палатну систему управленя укр. церквою; можлива до принятя тільки двох-палатна.

Поголоски об тім, що правительство йде на руку уніяцтва — клевета. Толерантне для всїх віроісповідань, правительство з особливою любовю відносить ся до православя, вважаючи його володіючим в державі“.

В кінці промови міністер сказав:

— „Звертаю ся до більшости собора з просьбою числитись з фактом самостійности України, а ви члени меншости не падайте духом. Для церкви української потрібне, щоби обі части собора прийшли до порозуміня“.

Після міністра говорив проти проєкта автокефаліст, Якума, жадаючи, щоби на українських епископських місцях сиділи епископи з українських родів.

Титов і Доброклонський, оборонції проєкта вказували на мнимі його добрі сторони.

Опісля Евлогій відповів міністрови Зіньківському: „Вражіне дволичности політики правительства промовою міністра тільки укріпило ся“.

Лунають знов подратовані оклики чорносотенців, Чернявського називають — демаґоґом, йдуть бурливі, сміхами перериванї наступи на Українців.

Опісля — проєкт принято — вповні.

Маска здерта і українська державність займе, сподіємо ся, не половичне, а як найбільш рішуче і доцільне становище супроти скрутовиска московських гадюк, що шипять під порогом її теплої хати... (а)

З Ради державної.

Віденъ, 16 липня.

Обі палати парляменту зібрали ся нинї на засідане. Отвираючи засідане палати послів, висловив президент др. Ґрос надію, що теперішна сесія послужить до сего, щоби запевнити і закріпити конституційний устрій війни. З огляду на вагу справи ставить він внесок, щоби як першу точку нарад поставити правительствене предложене о буджетовій провізорії. Внесене се принято.

Після сего прочитано наглі внесеня, а саме пп. Ґломбінського і Станека в справі знесеня розпорядку цілого міністерства з 25 липня 1914 о тимчасовім завішеню основного державного закона про загальні права горожан; п. Ґломбінського про оголошене автентичного тексту всіх зроблених тайних укладів на берестейськім мировім договорі або в звязи з сим договором; Тертіля в справі дословного тексту тайної додаткової умови до берестейського договору; Петрушевича в справі ратифікації заключеного з Україною мирового договору; Корошеца в справі протизаконної ратифікації мирового договору між Австро-Угорщиною і Росією; Зайца в справі ратифікації мирового договору з Росією; Дашинського в сій самій справі; Корошеца в справі розпочатя мирових переговорів; Тертіля в справі неврожаю в Галичині; Діяманда в справі виживленя населеня в р. 1918—19; Коста Левицького в справі реквізицій середників живности у східній Галичині; Тетмаєра в справі розміщеня пробоєвих курінів між польським населенем; Дашинського в справі цензури в Галичині; Марка в справі заосмотреня галицького населеня в одіж і обуву.

Всім внесеням признано наглість і принято їх. Дебата над сими внесенями буде відбувати ся при першім читаню буджетової провізорії. Час треваня промов послів ухвалено обмежити до одної години.

В дебаті перший голос забрав президент міністрів др. Зайдлер. Чехи повитали його криком, а Німці оплесками.

На вступі вказав др. Зайдлер на письмо ґр. Буряна і запевнив палату, що правительство не пропустить ніякої нагоди, яка веде до заключеня мира. В справі прокормленя населеня сказав міністер, що через послідні дощі припинили ся дещо жнива. Всетаки на Угорщині, а по части і в Австрії приступлено вже до молотьби. Угорщина відступить по можности як найбільше вчасно вимолочене збіже для армії і для населеня Австрії. До кінця липня порції прокормленя будуть держатись тої самої висоти що до тепер, в серпни підвисшать ся дещо порції хліба. Не можна сподівати ся радикально поліпшеня від цілковитої зміни системи видобуваня середників живности. Мусимо лише справити недостатки і блуди при обороті і розділеню живности. Вільній торговлі мусить ся дати також більше місця, як до тепер. В тім зглядї корисна буде співпраця парляменту.

Деякі партії відказали ся від додержаня внутрішного перемиря і консеквентно відмовляли співроботи при ділї внутрішного політичного порозуміня. Чехи відмовились від співпраці над ревізією конституції і тому правительство рішилось само перевести проґраму національної автономії. В сей спосіб приступлено до поділу на округи в Чехах. Се толковано як уступку для Німців.

В Австрії не дасть ся правити проти Німців, або без Німців. Се мусить тямити кожде правительство, навіть тоді, якби німецькі сторонництва утворили більшість. Сим однак не виключає ся співпраці инших народів. Противно двері до порозуміня стоять отвором, а на дверях сих написано є: Витайте всі, що вірно стоїте при династії і державі. Німці домагають ся для себе супокою і свободи розвитку.

В справі відносин в Галичині заперечує президент мін., будьто правительство є противне інтересам польського народа і не сповняє приречень, які свого часу дало „Польському колу“. Правительство буде старати ся запевнити повну справедливість національним потребам мешкаючих там народів.

Міністер приобіцює піддержку середному станови, головно сему, що жие зі сталої плати. Правительство допоможе йому грішми, орґанізацією і приділенем середників в натуралїях. Вкінци просить президент міністрів о приняте буджетової провізорії і кредитів. Партія, яка відмовить нині державі середників на дальше ведене війни, заявить ся тим самим проти держави. Міністер бажає парляментови успіхів в праці і висказує надію, що мимо всїх сумнївів парлямент виявить ся здібним до праці і удержить сам себе. Бесіду д-ра Зайдлера принято оплесками.

В дискусії забирали голос п. п. Тушар, який сказав, що в нинїшній бесіді виступив д-р Зайдлер як німецький національний президент міністрів. Пос. Вальднер відповів на се, що до сего приневолили Зайдлера славянські партії. Посол Верстовшек нарікав на переслїдуваня полудневих Славян. Посол Ежабек говорив про покутну торговлю і виступив пристрастно проти Жидів. Посол Еленбоґен протестує проти мирових договорів в Берестю і Букарешті. Він є також противний австро-польській розвязці, яка містить в собі небезпеченство конфлікту з Німеччиною. При кінци засїданя президент палати подав до відома письмо міністра оборони краєвої в справі покликаня на свідків послів Функа і Загайкевича перед воєнний суд на основі виголошених ними промов в парляменті.

Чеські посли Странський і тов. вносять на поставлене в стан обжалованя міністрів Зайдлера і Тоґенбурґа за поділ Чех.

В палаті панів зложив др Зайдлер подібну заяву, як в палаті послів. Оговорюючи польське питанє, сказав президент міністрів: Війна видвигнула також польське питанє. Першу частину його вже розвязано через освободженє Польщи від Росії. Тепер ходить о положене підвалин для умов існованя польського народа в той спосіб, щоби заспокоїти його потреби згідно з інтересами Австрії і Німеччини. Правительство буде попирати розвязку питаня з тим більшим успіхом, як австрійські Поляки причинять ся до сего через належиту орієнтацію. Правительство присвячує найтеплійші симпатії не лише великій польській проблємі, але також меншій а саме відбудові Галичини.

Арештованє еп. Будки в Канаді.

Амстердам, 15-го липня. Льондонські „Times“ доносять з Торонто, що арештовано укр. епископа Будку за бунтівничу пропаґанду.

Після вибуху війни видав еп. Будка пастирський лист до Австрійців в Канаді, в котрім взиває їх, щоби вони вернули до вітчини і вступили до своєї армії.

Від сеї пори був епископ під поліційним доглядом. Його арештованє є початком слідства за діяльністю ворожих чужинців в Канаді.

Ґр. Бурян про заграничне положенє.

Відень, 15 липня.

Телеґрафічне кореспонденційне бюро подає письмо ґр. Буряна до міністра дра Зайдлера про заграничне положене. Погляди ґр. Буряна має подати др. Зайдлер до відома палаті послів. Висвітлене міністра загр. справ буде предметом дискусії в парляменті над заграничною політикою Австрії.

„Не легко — пише ґр. Бурян — дати образ теперішного світового положеня, бо події наступають з нездержаним напором. Наслідки війни вже тепер переросли безконечно сї передумови, що були причиною війни. Також теперішна фаза подій і розвитку кидає ярке світло на противенства воюючих держав і ясно вказує, що осередні держави ні за що инше не борють ся, як за приневолене неприятеля до заключеня мира. Сеї волї до мира не проявляють вороги, а продовжене розливу крови оправдують трема причинами.

Вони кажуть, що мусять здійснитись ідеали людства, що мусить запанувати свобода народів, які утворять світовий союз і на будуче полагоджувати-муть всї спори не оружем, але на дорозї полюбовного суду. Мусить бути виключене пановане одного народа над другим.

Належить відтак поробити територіяльні зміни на кошт осередних держав, а кромі сего через поділ Австро-Угорщини утворити нові державні орґанізми. Вкінци хочуть неприятелї наложити покуту на осередні держави за те, що вони посміли з оружем в руках боронити своїх інтересів.

В сути річи ходить неприятелям о цїли територіяльної природи. Бо великі ідеали людскости, як справедливість, свобода, честь, мир між народами і рівноправнене народів є спільні для обох воюючих сторін. За се не потреба бороти ся. Осередні держави з деякими малими змінами приняли би мирові предложеня Вільзона. Про сї „добра людскости“ можна легко при добрій волї дійти до взаїмного порозуміня. Однак вороги осуджують мир з нами, а як відстрашаючий примір подають мировий берестейський договір. Має він свідчити, як то ми поводимо ся з побідженою стороною. Однак воюючі тепер з нами держави не находять ся в положеню Росії і Румунії, вони стоять проти нас з оружем в руках і ми готові є з ними війти в мирові переговори. Покутувати за нашу оборону ми не маємо причини і не дамо покарати себе, бо не ми були нападаючою стороною і ми потерпіли великі шкоди а вороги повинні би винагородити їх. Але се також не було причиною до дальшої борби.

Найважнїйшою причиною, котра є також границею нашої готовности до мира, є територіяльні домаганя ворогів, головно

Альзація, Льотаринґія, Трієнт і Трієст, та німецькі кольонії.

Борба іде і дальше іти-ме о сї краї. Також не можна позволити на розбите Австро-Угорщини. Як вороги хочуть сего доконати, то се може стати ся хиба на звалищах культурного світа. Ми всїми силами будемо бороти ся проти вмішуваня ворогів в якійнебудь формі у внутрішні справи Австро-Угорщини. Держава наша зложена з ріжних народів має з природи річи внутрішні „клопоти“. Однак держава ся уміє пристосовлювати ся до обставин і має в собі досить елястичности і способности сама без чужого вмішуваня зреформуватись. Вороги мають також внутрішні затрудненя от пр. в Ірляндії, в Індіях. Як мішаємось до сих справ, то робимо се на підставі взаїмности (реціпроцітету). А понехаємо се з тою хвилею, як держави антанти не будуть направляти одну половину людности на другу половину, і як відкинуть від себе гадку, щоби на поневоленю одних народів Австрії побудувати рай для других народів. Ворожим державам не удасть ся їх внутрішна офензива, бо у нас є рішучість до борби за добрі права.

Заборолом нашої певности є старий союз з Німеччиною, котрий ми тепер хочемо ще скріпити. Скріплене нашого союза не може бути перепоною до загального мира, бо сей союз має характер оборонний. При уладнаню наших господарських, політичних і військових відносин до Німеччини буде узгляднене також питане воскресеня Польщі при узгляднeню бажань народів. В сей спосіб повстає цїлий комплекс інтересів дуже важних ґруп, котрі мусять бути після згідної волї рівночасно, хоч при помочи ріжних інструментів полагоджені.

При переговорах з Німеччиною найважнїйшою засадою союзних держав у всїх справах є придержувати ся чесного вірносоюзного погляду і заховати при сїм старанно так у формі як і у змісті свою суверенність, повну рівноправність і незалежність договорюючих сторін.

Наш союз не може бути перепоною до загального світового союза народів. Всьо складає ся на те, що продовжене війни дасть ся звести до односторонної волї на знищене наших держав. Ми кождої хвилї готові є миритись, а найкрасший вислів сего дав наш монарх у відповідь на мирову ноту папи з дня 1 серпня 1917 р.:

„Ми хочемо мира, який увільнив-би житє народів від ненависти і жадоби мести і який забезпечив-би потомні ґенерації від ужитку оружної сили“.

До письма ґр. Буряна.

Відень, 16. липня.

З Відня пишуть нам: Оголошене в пресі представленя ґр. Буряна про заграничну політику монархії знаходить в політичних і парляментарних кругах не зовсім прихильну оцінку. Представлене се порівнують з послїдною промовою ґр. Черніна. Ґр. Бурян подібно, як ґр. Чернін вибрав не зовсім пристойну трибуну для оголошеня своїх поглядів і плянів на заграничну політику монархії. Ґр. Чернін виголосив свою промову — як звісно — до делеґації віденського маґістрату, ґр. Бурян зробив се через оголошене в пресі. Оба способи вказують на несовершенність конституційного устрою монархії. Так попередний міністер заграничних справ, як і теперішний повинні були виголосити свої бесіди в делеґаціях і там приняти відвічальність за свої поступки і слова, вислухати критики послів і дати їм евентуальні поясненя. Оба міністри сего не зробили.

У Відни не думають, щоби представлене ґр. Буряна причинило ся до закінченя війни і розпочатя мирових переговорів. На хід воєнних подій представлене ґр Буряна не буде мати ніякого вилчву.

ґр. Бурян надто яскраво підчеркнув, що при переговорах з Німеччиною буде як найстараннійше перестерігати ся в формі і змісті суверенности, повної рівнозначности і незалежности договорюючих держав.

Дальше в представленю ґр. Буряна слїдно певну ріжницю поглядів між нашою монархією а Німеччиною в справі розвязки польського питаня. Розвязку польського питаня уважають в Німеччині за другорядну справу, яка не може мати майже ніякого впливу на відновлене, скріплене і поглублене австро-угорсько-німецького союза і може бути полагоджена між обома державами доперва після усталеня сего союза. Ґр. Бурян зазначив, що в комплексї спільних справ є також справа відродженя Польщі і вона мусить бути розвязана ріжними інструментами рівночасно з другими союзними справами.

Наради Українців.

Віденські дневники доносять, що Укр. Парл. Репрезентація відбула повне засїданє, на якім предсїдник її, др. Петрушевич, зложив звіт з дотеперішних переговорів президії клюбу з правительством і сторонництвами. Звіт принято вповнї до відома; становище президії одобрено.

Ратифікація договору між Болгарією й Україною.

Відень (Ткб.). — Дневники повідомляють, що вчера обмінено ратифікаційні документи берестейського мирового договору між Україною а Болгарією. Протокол підписаний українським послом у Відни В. Липинським і представником Болгарії, Жебровим.

Німці на заході наступають!

Переправа через ріку Марну. 13000 полонених. Перші становища неприятеля заняті.

Ґрупа арх. Рупрехта. На деяких відтинках обновлена боєва діяльність. На захід від Айєт та від Ебітерн відперто ворога. Розвинулись тут нові борби.

Фронт нім. престолон. Між Єсною й Марною на захід від Шато Тієрі значна гарматна борба. В дрібнійших виправах і в ударі над Марною на південний захід від Жольґон вдерли ся ми у ворожі лінії і привели полонених. На південний захід і на захід від Реймс вчера рано заняли ми часть ворожих становищ. В приготованях до переведеня гарматної борби особливо вславились технічні відділи. Артилерія, метавки мін і ґазу своїм погубним діланем, а також панцирні самоходи і метавки полумя промостили для піхоти дорогу у ворожі становища. Армія ґен. полк. Бема переправилась через Марну між Жольґон а околицею на схід від Дорман. Досвіта піонїри перевезли пробоєві відділи через ріку і тим створили підставу для успіхів того дня. Піхота здобула стрімкі склони на південиім березї Марни. Під її ослоною перекинено мости. В завзятій борбі перебились ми кріз лїсну область першого ворожого становища і викинули неприятеля з його задних лїній коло Ґондель за Шапель, Комиліґ Мерціль. Також на північ від Марни видерли ми Французам і Англійцям перші становища між Аврою й Марною. Вечером йшла борба на схід від лінії Шатійон-Кушері-Шомірі.

Армії ґен. Мідрі і ф. Айнем наступили на неприятеля в Шампанії від Прінай, на схід від Реймс аж до Таїр і по завзятій борбі з неприятелем, який відступив, заняли перші становища Французів. На південь від лінії Нурсі Моронвієр пішли ми вперед за пасмо Корнілєт-Гора висока-Гора клинова-Гора Оливна і в наступі перейшли ми поле вирв з торічної весняної битви аж до Реймс дорогою на північний захід від Просн до лїсної области на південь від гори Фіхтельберґ. На схід від Сільи видерли ми неприятелеви поля битви в Шампанії між Оберів і областю на південний схід від Таїр. На фронті нашого наступу займає неприятель своє друге становище на лінії Просн-Суен-Перт (Prosnes-Souain-Perthes). Мимо густих хмар і сильного вітру летуни були діяльні. Лїтаючи низько, брали участь в битвах, кидали бомби і стріляли зі скорострілів. Струтили вони вчера над полем битви 31 ворожих лїтаків і 4 бальони на припоні.

Число до сеї пори приведених бранців переходить 13.000.

Ґрупа військ ... Альбрехта. З дрібнійших виправ ... Льо ... рингії, Вогезах і Сундґовії привели ми ... ранців.

Блаженні віру ...

„Az Est“ з Будапешту одержав запевнене з міродатного жерела, — що Німеччина не думає про якісь обновлені мирові предложеня. — Німецький канцлер ґраф Гертлінґ висловив ся, що по думці його і головної команди ще на протязї сього року западуть рішеня на полях боїв, які приспішать конець війни ще сього року.

Ґучков керманичем контрреволюції.

„Berl. Lok. Anz.“ пише: Із сього, що приносять московські часописи, большевики виро̂зуміли, що цілим контрреволюційним рухом кермує бувший предсідник петроградської Думи — Ґучков, підпомаганий щедро грішми від Анґлії. Живе тепер в Харбині, заняпий орґанізацією проти-большевицького руху.

Румунсько-німецьке закохане.

Співробітник „N. Wiener Tagblatt“ мав з нагоди переїзду з Швайцарії румунського міністра Івана Карпа, сина Петра Карпа, розмову про деякі важні питаня теперішньої румунської політики. Розмова доторкнула ся між иншим питаня поставленя попереднього кабінету Братіяну в стан обжалованя.

„Політика теперішнього кабінету проти осередних держав — говорив д. Карп, — є в новій льояльна. Якісь противні течії у внутрі і зо вні краю правительство рішучо опрокидає. Справа обжалованя кабінету Братіяну буде переведена основно і з всею суворістю. Президент міністрів Марґільоман є кріпко рішений іти аж до кінця. Розправа проти попередних міністрів відбуде ся перед двором касаційним.

Чи не має часом д. Братіяну прихильників у касаційному дворі?

Так. Але прихильники пана Братіяну стоять також під осудом публичної думки. Можете бути запевнені, що кабінет Братіяну в ніякім случаю не викоаве ся своїй судьбі. Прийде на нього пора каяння.

Як се могло стати ся, що Таке Йонеску, найбільш обтяжений і один з головних виновників в нещастю Румунії, переїхав свобідно у Швайцарію? Невже-ж хотіли там позбутись сього ворохобника?

Се питане дає много приводів до застанови. Однакож будують заходи, щоби Таке Йонеску найти, а що найменше уміти його добути на вид.

Які є теперішні відносини Румунії до України?

В берестейському договорі означено границі України, які не обіймали Бесарабії. Звязь нашої старої провінції з Румунією є в басарабськім соймі краєвім осягнена. До теперішного кабінету Марґільомана належать, як звісно, давнійший президент бесарабського сойму Єкулець і колишний бесарабський міністер Кухуреану. Спротив України ізза злуки Бесарабії з Румунією не має для себе в мировім договорі ніяких правних основ.

Конституанта залагодить певно жидівське питане в Румунії?

Міністер Карп признає се, кажучи, що ще перед конституантою се питане буде дуже свободолюбно вирішене. Про батька свого говорить, що він вибраний в Букарешті як депутований буде належати до конституанти. Він не веде ніякої военної антидинастичної політики. Що дотичить зовнішної орієнтації Румунії, то вона через траґічні обставини знову є спроваджена до такої політики, якій під кермою короля Кароля Румунія завдячувала свій політичний і господарський розцвіт. Що до настрою в краю проти німецького заряду замічає Іван Карп, що всї славлять там Макензена змисл до справедливости. При окупації утиснення бувають прецінь неминучі. Але там, де вони можуть бути злагоджені, се вже стало ся. Що до жнив у Румунії і Бесарабії міністер заповідає розчарованя, але надїє ся прекрасної збірки кукурудзи.

Становище румунського престолонаслїдника в питаню мира.

„Tagblatt“ з Букарешту доносить: Перед кінцевим зредаґованем мирового договору мав в сенаті проф. Ґерота промову, в якій говорив про відвічальність у нещастю краю, яка трафляє короля. Проф. Ґерота зробив з сього приводу декілька критичних заміток, що до становища престолонаслїдника підчас коронної Ради, відбутої недавно в Ясах під проводом короля. Часопись „Lumina“ подає про се такі подробиці: В королївській палаті в Ясах зійшлась рада міністрів, щоби із-за телеґрафічного зазиву осередних держав повзяти рішеня про умови перемиря під загрозою нових военних кроків. Підчас нарад увійшов в салю князь Карло і схвильованим голосом звернув ся до короля і ради такими словами: Приходжу, щоб жадати від вас в імени бойовників, ранених, в імени моєї матери і моїм власнім, щоби умови мира не були приняті, краще підіймім боротьбу на смерть і житє!

Здивоване присутних було незвичайне, і король був видимо збентежений. Наслїдник престола зрозумів і цофнув ся. Справа стала дуже голосною, викликала великий шум і стала предметом натяків проф. Ґероти.

ПОМЕРЛИ.

О. Мартин Пакіж,

крилошанин львівської капітули, помер два 16-го сего місяця в Честинях, в домі свого приятеля з російської еміґрації, о. Ольшанського. — Б. п. гр.!

— —

О. Григорий Сапрука,

новоіменований парох Перегинська. В. Й. П.

— —

Іван Розкошний,

довголітний сторож духовної семинар. В. Й. П.

НОВИНКИ.

— Зміни в команді. Цісар звернув ся до пільного маршалка Конрада, б. шефа ґен. штабу, а в послїдні часи команданта армії на італ. фронті, з сердечним письмом, у якім висказує йому щире признане за дотеперішні труди і заслуги та звільняє його на власну просьбу з заниманого становища. — Цісар іменує його полковником всїх прибічних ґвардій і надає титул ґрафа.

Рівночасно арх. Йосиф став іменований командантом ґрупи військ, а ґен. кінноти Шенбурґ-Гартенштайн командантом армії.

— Посол Тимотей Старух в письмі, присланім нашій редакції, повідомляє своїх виборців, що стан його здоровля по повороті з московського засланя не дає йому можности покищо брати участь в нарадах парляменту. П. Старух лїчить ся і має надію вернути вскорі до сил і здоровля.

— Рубають лїс. Українське міністерство хлїборобства одержало відомости, що в лїсах на Поділю селяни-ворохобники рубають лїси.

— Пропавші підчас війни. Президія ц. к. Намісництва оголошує: З причини непредвидженo довгої проволоки війни збільшило ся надзвичайно число загинувших. Відповідно до зібраних досвідів можна рішучо приймити, що велику часть зголошень загинувших належить приписати перекрученю назвищ, хибному подаваню персональних дат, недостачі відомостий з неволї, а також хибним реєстрам смерти в неприятельських краях і т. п.

Показала ся отже потреба покликаня населеня до співучасти при справленю хибних донесень, а саме в дорозї візваня до виготовлюваня лїст (аркушів) зголошень, в котрих належить подати: імя і назвище, степень, відділ війська, місце уродженя, приналежність і рік асентерованя гляданого, на котрім военім фронтї находив ся останний раз, які близші подробиці є про него звісні, коли і звідки писав послїдний раз.

Ті лїсти зголошень належить пересилати военному Бюрови вивідуючому Червоного Хреста у Відни (Rote-Kreuz-Kriegsauskunftsstelle, Wien, I. Stock im Eisenplatz 3/4), якому поручено виключно, независимо від розслїдів ведених військовими властями, слїдженє за загинувшими з Австрії, і яке зужиткує ті зголошеня при виготовленю матеріялу виказів і вістий про ранених, поляглих і померших членах цілої сили оружної (разом з покликаними до военних чинитьб).

Взиваєть ся отже загал до пильного співділаня в наміреній акції, що лежить у власнім інтересї широких кругів населеня, а то при помочи, надсиланя зголошеня, о які

в данім случаю розходить ся. Уряди громадські взиває ся рівночасно, аби як найбільше пособляли сторонам при виготовлюваню, віддаваню і висиланю лїст зголошень до згаданого висше военного вивідуючого Бюра Червоного Хреста у Відни. Політичні власти повітові одержали порученє, аби як населеню так і громадським урядам уділювали в тім напрямі попертя. Формулярі і взірці зголошень можна одержати в своїх старостсвах зглядно в маґістраті або в громадськім уряді (у Львові, Деп. X. Маґ. ул. Рутовського 11).

— **Спростоване.** Вп. др. Роман Перфецький надсилає нам отсі стрічки:

В спростованю новинки в ч. 154 „Укр. Слова“ з дня 11-го липня сего року під заг.: „Слова і діла“ подаю, що приречене, яке дав менї шеф президіляльного бюра сольногородського правительства, др. Едвард Рамбусек, іменно, що передасть до нашої розпорядимости всі шкільні урядженя, шкільні підручники, моделї і т. д. таборової школи для волинських виселенців в Нідеральмі — зповні сповнене.

При розвязаню табору в Нідеральмі передали пп. др. Любарський-Письменний, що був начальником управи сего табору, і Микола Левицький, таборовий інспектор — оба Українцї — всі ті шкільні урядженя таборової школи в кільканайцяти великих паках в дни 19-го чи 20-го червня с. р. на двірци у Львові, в руки урядуючих тоді в покріпляючій стації укр. краевого виселенчого комітету, членів сего комітету, а ті, як ствердив я, передали ті паки зараз слїдуючого дня Укр. Педаґоґічному Товариству. — Др. Роман Перфецький“.

Спростоване се з цілою приємністю поміщуємо. — Ред.

ОПОВІСТКИ.

Четвер дня 18-го липня 1918.

Нині: 18-го липня: гр.-кат.: Кир. і Мет. ик., римо-кат.: Симеона.

Завтра: 19-го липня: гр.-кат.: Атаназія про., римо-кат.: Вінкентія.

| **Із ц. к. II. державної ґімназії в Чернівцях:** Вступні іспити до першої кляси відбудуть ся дня 22 і 23 липня 1918, все о осмій годині рано. До впису треба принести свідоцтво шкільне, свідоцтво крещеня і посвідку щепленя. Речинець вступних іспитів по феріях подасть ся пізнійше до відома. — Др Артимович, директор. 243

| **Дня** 23 цвітня 1918 внесли кружки тов. „Сільський Господар“ в Двірцях і Волиці пов. Жовква просьби до Бюра сирівців о приділ шкіря і матерій для своїх членів через укр. товариство для попираня торговлї і промислу. Позаяк до липня не одержали кружки ніякого приділу, отже 2. липня 1918 їде низше підписаний до Львова до бюра і питає ся, що діє ся з просьбами кружків. По довгім шуканю довідує ся підписаний, що товариство для поп. пром. і торг. просьби тії до 2 липня ще не внесло до Бюра. Як назвати таке поступоване українського товариства. З глубоким поважанем о. Олекса Гоцкий голова кружків в Двірцях і Волици 247

| **Диреvція** укр. прив. ґімн. в Копичинцях, бажаючи прийти в поміч своїм ученикам, які наслїдком війни були приневолені перервати свою науку, повідомляє, що з днем 1 серпня с. р. отвирає повторяючий курс для учеників з низших кляс ґімн., на якім ученики повторять собі матеріял з попередних кляс. Вписи на курс відбувають ся що дня від год. 4—6 поп. в канцел. ґімн. (Народний Дім.) 242

— **Семинаристки** пошукує свящ. Іляріон Лушпинський до науки 2 хлопців з І. і II. кл. шк. нар. від 1 серпня або вересня на цілий рік. Винагорода після умови, в зголошеню подати услівя. Соколів, п. Потік золотий коло Бучача. 232 3—7

| **Фотоґрафічні знимки.** В обох українських книгарнях є до набутя слідуючі картини: 1) Руїни гетьманської палати в Батурині (3 К). 2) Ґрупи розоруженої Нїмцями „синьої“ дивізії (4 К) та послїдня сторінка берестейського договору з підписами всіх членів делеґацій.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Лікар

Др В. Янович

вернув і ординує в Станиславові дім п. Хованця коло почти. 137 15—15

Др Стефан Брикович

відкрив адвокатську канцелярію

в Тернополи 23—30

Адвокат

Др А. Наґлер

вернув до Бережан і веде дальше свою канцелярію адвокатську. 169

Мед. унів.

Др Анна Френкель

ординує для жіночих, положничих і діточих недуг від 9—12 і від 3—5 в Станиславові, ул. Казимирівська ч. 44 (ріг Баторого). 171 4—

ОГОЛОШЕНЯ.

Потрібні сейчас ремісники до робленя шнурків і шнуркових виробів. Зголошеня приймає з чемности Тарас Винницький в Ходорові.

Купить ся шабльони до виробу бетонових рур. Оферти з поданем вимірів і ціни приймає з чемности Тарас Винницький в Ходорові. 235

Державний маніпуляційний урядник, судовик, вдовець з дітьми, добре ситуований навяже зносини з вдовою чи панною середних літ в цілях матримоніяльних. Зголошеня прошу слати під „Вдячність“ Устрики долїшні. 236 2-5.

Краєвий Союз для збуту худоби у Львові ул. Оссолїнських 15. Потребує сейчас кореспондента, машиністки, яка вправно пише на машині „Мерцедес“ українським і латинським письмом і три сили бюрові до бухальтерії і маніпуляції. Власноручно писані подання петентів приймає Дирекція кождого дня до 12 год. рано. 240

Дяка з добрим голосом пошукує церков в Калуши. Нотний спів пожаданий. Посада стала. Інвалїдам першенство. В народних інституціях міг би мати гарні, платні занятя. Приймає уряд парохіяльний в Калуши. 245 1—8

Зверхність громадська Любича камеральна пошукує писаря громадського, інваліду. Зголошеня на руки начальника громади Стефана Головки о п. Любича королївська. 234 1—

П. Заклинський Роман відбере пакунок, котрий вернув з Кірнберґу в адм. „Укр. Слова“ Сикстуська ч. 21. — 2.40 К. 239 1—

Виїду на один місяць на село й уділяти му німецької конверзації за удержане. Зголошеня слати до адм. „Укр. Слова“ під „Конверзація“.

Студентка фільософії прийме лекцію на селі на протяг цілого року. Умови прошу слати до адміністрації „Укр. Слова“ для Студентки.

Пошукуєсь панни до писаня на машині за доброю заплатою. Зголоситись під „Машина“ до Адм. Укр. Слова, Львів вулиця Сикстуська ч. 21.

Конкурс.

Кружок Укр. Пед. Тов. в Дрогобичи отвирає з початком шкільного року 1918. першу клясу ґімназіяльну з українською викладовою мовою. В тій цїли оголошує конкурс на одну посаду учителя зглядно учительки, фільольоґа. В разї колиб не зголосила ся жадна сила з укінченою фільософією, прийме кружок укінченого теольоґа, зглядно правника. Крім І. кляси ґімназіяльної міг би кваліфікований учитель зглядно учителька в пообідних годинах учити на 1 і 2 році женського семинара Кружка Укр. Пед. Тов. Винагородженє по умові. Близших інформацій в часї вакацій уділяє о. Василь Кункевич Дрогобич ул. Стрийська. За управу Др Волод. Бирчак. 217 4—5

Конкурс.

Філїя Сільського Господаря

в Дрогобичи оголошує отсим Конкурс на 10—12 місць в селянській бурсї при ул. Чесного Хреста. Питомці будуть ходити до виділової школи, в пообідних годинах і будуть вчити ся кошикарства в рядом субвенціонованій школї кошикарства філії С. Г. Условини принятя: умовлена скількість віктуалів і доплата в грошах. Близших інформацій уділяє о. В. Кункевич. За управу: Др Волод. Бирчак. 217 4—5

Від адм. „Укр. Слова“

Вп. предплатників просимо о надісланє залягаючої предплати.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

У Львові:		В краю і державі:	За границею:	
На рік	44·— К.	56·— К.	На Україні	56 карб.
„ півроку	22·— „	28·—	В Німеччині	56 мар.
„ чвертьроку	12·— „	15·— „	В иньших державах	84 фр.
„ місяць	4·— „	5·—		

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 1·50 К.; в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошеня за осібною умовою.

Видає і відповідає за ред. Др Осип Голубович.

Друкарня Артура Ґолдмана, Львів Сикстуська 12.